

Klimaaf tale for energi og industri mv. 2020

af 22. juni 2020

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet er enige om en klimaaftale med henblik på at udvikle, udbygge og integrere grønne teknologier i energisektoren og industrien, der sikrer en drivhusgasreduktion på 3,4 mio. ton CO₂e i 2030 inklusiv reduktionsbidraget fra Aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020.

Klimaaf-talen er første del af regeringens klimahandlingsplan og vil blive fulgt af yderligere klimaplaner, som vil adressere drivhusgasudledningen i øvrige sektorer, *jf. bilag 1*. Det vil være muligt at vende tilbage til de sektorer, der berøres af denne aftale med yderligere tiltag.

Aftalen skal bane vejen for globalt lederskab inden for vedvarende energi og sikre en ambitiøs grøn omstilling af industrien. Med aftalen står Danmark foran en ambitiøs udbygning af grøn energi og en markant satsning på fremtidens grønne teknologier, såsom CO₂-fangst og Power-to-X. Samtidig er der behov for en målrettet energieffektiviseringsindsats, særligt i industrien, så vi kan sænke forbruget af fossile brændsler samt spare på den grønne energi.

Hertil skal danskernes varme være grøn. Det betyder, at det sorte valg skal være dyrere og det grønne billigere. Olie- og gasfyr skal udfases og udskiftes med grønne alternativer.

Dansk erhvervsliv er allerede i dag ledende inden for udviklingen af bæredygtige teknologier, såsom bl.a. vindenergi, fjernvarme og energieffektivisering. Det er afgørende for aftalepartierne at udbygge og fastholde den position. Klimapartnerskabernes anbefalinger har været et værdifuldt bidrag til aftalen, og det fremadrettede samarbejde med partnerskaberne giver Danmark en unik mulighed for at udvikle fremtidens grønne løsninger.

Med klimaaf-talen tages der samlet set et markant skridt på vejen mod Danmarks klimamål om at reducere drivhusgasudledningerne i 2030 med 70 procent i forhold til 1990 samt om at opnå klimaneutralitet i senest 2050. Aftalen sikrer, som klimaloven foreskriver, hensyntagen til dansk konkurrencekraft, sunde offentlige finanser, beskæftigelse og fastholdelsen af et stærkt velfærdssamfund, hvor sammenhængskraften og den sociale balance sikres.

Partierne er enige om, at såfremt der i udmøntningen konstateres utilsigtede konsekvenser, eller forudsætninger for aftalen rykker sig markant, vil partierne drøfte dette.

Aftalen medfører ikke fordyrelser for borgere og virksomheder samlet set.

Aftalen indeholder følgende initiativer:

- Etablering af verdens første energigøer
- Overgang til markedsdrevet udbygning af solceller og landvind
- Fremtidens grønne teknologier – Power-to-X og fangst af CO₂
- Grøn omstilling af industrien
- Støtte til biogas og andre grønne gasser
- Energieffektiviseringer
- Grøn omlægning af varmeafgifter
- Fremme af udnyttelse af overskudsvarme
- Udfasning af individuelle olie- og gasfyr
- Grøn fjernvarme
- Bæredygtighedskrav til biomasse til energi
- Grøn transportpulje
- Transport
- Udvikling af bedriftsregnskaber i landbruget

- Grøn skattereform

Etablering af verdens første energiø

Danmark har en lang historie inden for havvind og har igennem tidens løb etableret nogle af verdens førende virksomheder i udnyttelse af vindenergi. Geografisk har Danmark en unik placering i forhold til etablering af havvind. Aftalepartierne er enige om, at tiden er inde til en ny epoke for udbygningen af dansk havvind.

Partierne ønsker, at der senest i 2030 skal etableres to energiøer med i alt 5 GW tilkoblet. Energiøerne bliver verdens første og skal fremtidssikre dansk havvindudbygning. Den ene energiø skal placeres i Nordsøen og skal have en kapacitet på 3 GW i 2030 med plads til mindst 10 GW på sigt. Øen i Nordsøen udbygges i faser i takt med, at elforbruget stiger, og energiøen tilsluttes handelsforbindelser til andre lande. Den anden energiø etableres på Bornholm og skal have en kapacitet på 2 GW. Det er en betingelse for projekterne, at de er rentable.

Energiøerne skal sikre, at Danmark i de kommende år kan elektrificere flere dele af samfundet og samtidig bidrage til, at alle danske husstandes og virksomheders strømforbrug er dækket af grøn strøm. Strømmen fra energiøerne kan desuden eksporteres til vores nabolande og dermed bidrage til den grønne omstilling i Europa. På sigt skal energiøerne kunne tilkoble teknologier, der kan lagre eller omdanne denne grønne strøm til for eksempel grønne brændstoffer (gennem såkaldt "Power-to-X").

Partierne er enige om, at park 3 fra energiaftalen fra 2018 skal indgå i den første fase af energiøerne og dermed blive realiseret senest i 2030. Midlerne reserveret til ilandføring af park 2 og 3 i Energiaftale 2018 omprioriteres til finansiering af elementer i aftalen.

Arbejdet med at komme i gang med energiøerne sættes i gang omgående. Partierne orienteres løbende om tidsplanen.

Samtidig er partierne enige om at etablere park 2 fra Energiaftale 2018 ved Hesselø. Parken etableres i tillæg til de 2 GW, der opsættes i forbindelse med energiøen på Bornholm. Partierne er enige om, at parken skal stå færdig i 2027 og dermed fremrykkes i forhold til det aftalte i Energiaftale 2018.

Partierne er enige om, at der afsættes 4 mio. kr. i 2020, 121 mio. kr. i 2021 og 89 mio. kr. i 2022 (2020-priser) til forundersøgelse af de to energiøer samt parken ved Hesselø, samtidig med at der sker en omprioritering af midlerne afsat til forundersøgelser af park 2 og 3 i Energiaftale 2018. Forundersøgelserne er første skridt i etableringen af energiøerne.

Endelig er partierne enige om, at energiøer potentielt kan spille en stor rolle i den fremtidige elforsyning. Derfor er partierne enige om, at etableringen af energiøerne og parken ved Hesselø skal tage udgangspunkt i principperne fra Energiaftale 2018, som fastslår, at havvind fremadrettet så vidt muligt skal være markedsdrevet uden offentlig støtte.

Overgang til markedsdrevet udbygning af solceller og landvind

Landvind og solceller er de billigste grønne teknologier, der er til rådighed på markedet i dag. De teknologineutrale udbud i 2018 og 2019 resulterede i historisk lave støttepriser og viste, at opstillingen af vedvarende energi i stigende grad kan opføres uden støtte.

Udbygningen vurderes derfor snart at kunne ske på markedsvilkår. Partierne er enige om at fortsætte de teknologineutrale udbud, som blev aftalt i energiaftalen fra 2018, i 2020 og 2021 med en CfD-støttemodel med et budloft på 25 øre/kWh og et udbetalingsloft for staten på 600 mio. kr. Derudover reserveres midler til teknologineutrale udbud i 2022-2024 med tilsvarende beløb.

Partierne er endvidere enige om, at der prioriteres 33 mio. kr. (2020-priser) til en fortsættelse af de nuværende forsøgsmøllerordninger i 2020 samt 35 mio. kr. (2020-priser) hertil i 2021. Aftalepartierne er enige om, at 202 mio. kr. (2020-priser) reserveres til forsøgsmøller i 2022-24 for at styrke forskning- og udviklingsaktiviteter inden for vindenergi. De resterende midler afsat til teknologineutrale udbud fra Energiaftalen 2018 omprioriteres til at finansiere øvrige elementer i denne aftale.

Der er enighed om, at der igangsættes en analyse af markedets udvikling for at afklare, om der fortsat er behov for teknologineutrale udbud efter 2021, samt en analyse af, hvordan rammevilkår og støtteordninger for forsøg og demonstration kan understøttes bedst fra 2022.

Endvidere er partierne enige om, at tidspunktet for, hvornår landvindmølleloftet fra Energiaftale 2018 skal være opnået, udsættes fra 2030 til 2040. Det skyldes, at vindmøllernes levetid har vist sig at være længere end forudsat i Energiaftale 2018. Forligskredsen forpligter sig til at sikre, at Energistyrelsens nye fremskrivning for reduktion af mølletårne frem mod 2040 indfries. Regeringen fremlægger i 2020 modeller herfor, herunder eksempelvis krav om nedtagning af gamle møller ved opsætning af nye (repowering).

Desuden er partierne enige om, at forholdene for borgere, som bor tæt på landvindmøller forbedres ved, at indbetalingen til Grøn Pulje øges til 125.000 kr. pr. MW og der afsættes 15 mio. kr. årligt (2020-priser) i 2021-2024 for at etablere et loft på 6 måneder for sagsbehandlingstiden af klager over VE-projekter i Nævnenes Hus. Partierne er desuden enige om at kompensere de lokalsamfund, som har mange vindmøller i nærområdet ved at tilføje 10 mio. kr. årligt (2020-priser) i 2021-2024 til Landdistriktspuljen. Endeligt hæves VE-bonusordningen fra ca. 5.000 kr. til et beløb, der fastlægges af aftalepartierne.

Herudover er partierne enige om at ændre identitetskravet for egetforbrug af el fra vedvarende energi. Den administrative barriere ændres, så virksomhederne kan investere i mere solenergi.

Desuden er partierne enige om at igangsætte en analyse, der skal anviser veje til en tidssvarende udbygning af solceller under hensyn til gældende EU-regulering.

Omkostningsægte prissignaler for VE-producenter

Partierne er enige om, at udligningsordningen, der dækker netselskabernes omkostninger forbundet med nettilslutning af VE-anlæg og efterfølgende nettab, drift og vedligehold, afskaffes fra 2023 og frem.

Der er desuden enighed om, at der indføres den nødvendige lovgivning, der muliggør indførelsen af et geografisk differentieret tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter på både distributions- og transmissionsniveau samt en ændring af Energinets kompensationsforpligtelse. Tiltagene skal bl.a. dække netselskabernes og Energinets omkostninger i forbindelse med udbygningen af vedvarende energi, som hidtil har været dækket af udligningsordningen. Ændringerne vil understøtte, at en større del af omkostningerne i nettet, som udbygningen af vedvarende energi giver anledning til, afholdes af producenterne selv. Tiltagene giver desuden økonomisk incitament til, at nye VE-anlæg placeres der, hvor elnettet bedst kan håndtere det og skærmer forbrugerne mod prisstigninger som følge af stigende omkostninger i lokale net. Den konkrete udmøntning af metoden fastsættes af branchen og godkendes af Forsyningstilsynet efter de gældende regler. Partierne vil blive orienteret inden ikrafttræden.

Et fremtidssikret elnet

Aftalepartierne er enige om, at det er vigtigt, at Energinet og elnetvirksomhederne er underlagt rammevilkår, der understøtter rettidige og effektive investeringer i takt med den grønne omstilling af samfundet og den øgede elektrificering, samtidig med at der opretholdes en høj forbrugerbeskyttelse. På den baggrund vil regeringen præsentere initiativer, der understøtter den fortsatte udvikling af elinfrastrukturen.

Regeringen vil desuden præsentere en elektrificeringsstrategi med scenarier i relation til 70 pct.-målsætningen primo 2021.

Fremtidens grønne teknologier – Power-to-X og fangst af CO₂

Der er behov for nye værktøjer og teknologier for at indfri 70 pct.-målsætningen i 2030 og målet om klimaneutralitet i senest 2050. Teknologierne skal bidrage til, at drivhusgasudledningen kan mindskes i sektorer, hvor det i dag er svært eller ikke er muligt at nedbringe udledningerne – eller bidrage med negative emissioner. IPCC vurderer fx, at fangst og lagring er nødvendig for at kunne opnå Parisaftalens målsætninger.

Fangst og lagring af CO₂

Fangst og lagring af CO₂ (CCS) samt fangst og anvendelse (CCU) kan bruges til både at reducere fossile udledninger og til at skabe negative udledninger, når teknologien anvendes på biogent materiale. Imidlertid er der i dag ikke et tilstrækkeligt økonomisk incitament til at fange og anvende eller lagre CO₂. CCUS er en vigtig brik i omstillingen af produktionen og indfrielse af de klimapolitiske mål, men er ikke et udtryk for mindskede ambitioner ift. den grønne omstilling.

Partierne er enige om at etablere en teknologineutral, markedsbaseret pulje, der skal bidrage til at fremme teknologien og levere drivhusgasreduktioner frem mod 2030 og efter. Der afsættes 202 mio. kr. i 2024, 406 mio. kr. i 2025, 406 i 2026, 626 mio. kr. i 2027 og 626 mio. kr. i

2028 samt 815 mio. kr. i 2029 og frem (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab), som skønnes at levere en CO₂e-reduktionseffekt på 0,4 mio. ton CO₂e i 2025 og 0,9 mio. ton CO₂e i 2030. Støtten løber i 20 år. Partierne vil træffe beslutning om konkret udmøntning på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Det følger heraf, at aftalepartierne er enige om, at der fremover skal være mulighed for fangst, transport og lagring af CO₂ i Danmark og for at transportere indfanget CO₂ på tværs af landegrænser under forudsætning af, at det foregår under forsvarlige sikkerheds- og miljømæssige forhold.

Power-to-X

Power-to-X (PtX) kan bidrage med CO₂e-reduktioner i de mest udfordrede sektorer, herunder tung land-, skibs- og lufttransport og forskellige industriprocesser. Partierne ønsker at etablere et partnerskab med eksterne aktører om en tilskudsordning gennem statsligt udbud til PtX-anlæg, der bl.a. skal bidrage med at reducere produktionsomkostninger for grøn brint. Den konkrete udmøntning aftales mellem partierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Aftalepartierne noterer sig, at der er indgået aftale med Nederlandene om statistisk overførsel af VE-andele, hvor Danmark overopfylder det bindende EU-VE-mål i 2020. Aftalen tilvejebringer et provenu på minimum 750 mio. kr., som skal gå til finansiering af tilskudsordningen til PtX-projekter og dermed fremme af de nye teknologier, som skal bidrage til omstillingen af de sektorer, der ikke kan elektrificeres direkte.

Partierne er desuden enige om, at der skal udarbejdes en samlet strategi for CO₂-fangst, lagring og anvendelse (CCUS) og PtX i Danmark. Strategien skal understøtte udbredelsen af fremtidens grønne løsninger.

Grøn omstilling af industrien

Grøn omstilling og øget energieffektivisering af erhvervslivets fossile produktion er et vigtigt element i den grønne omstilling. Ved at konvertere væk fra anvendelsen af fossil energi og energieffektivisere de processer, som ikke kan omstilles til grøn produktion, kan erhvervslivets klimabelastning mindskes.

Partierne er enige om, at der afsættes 200 mio. kr. i 2020, 305 mio. kr. i 2021, 210 mio. kr. i 2022, 215 mio. kr. årligt i 2023 og i 2024, 325 mio. kr. i 2025, 230 mio. kr. i 2026, 235 mio. kr. årligt i 2027-2029 og 45 mio. kr. i 2030 (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab) til tilskud til grøn omstilling af industrien. Tilskuddet målrettes konverteringer væk fra anvendelse af fossil energi, tilskud til energieffektivisering af de processer mv., som ikke i dag kan konverteres til el samt elektrificering og energieffektivisering af intern transport (gaffeltrucks, traktorer mv.) i fremstillingserhverv, landbrug mv. Tilskudsmidlerne udmøntes som en tilføjelse til erhvervspuljen, der er aftalt i energiaftalen fra 2018 til energieffektiviseringer i erhverv. Det skønnes, at tilskudsmidlerne vil medføre en CO₂e-reduktionseffekt på 0,1 mio. ton CO₂e i 2025 og 0,2 mio. ton CO₂e i 2030.

Partierne er desuden enige om, at der skal igangsættes en analyse, der skal identificere potentialer og barrierer for udfasning af fossile brændsler i erhverv, herunder i de dele af virksomhedernes processenergiforbrug hvor der i dag er begrænsede muligheder for fossiludfasning, fx højtemperatur processer. Analysen forelægges partierne.

Endelig er partierne enige om at reducere brugen af klimaskadelige HFC-gasser. Der indføres derfor en ny grænse, så klimabelastningen af påfyldte HFC-gasser i et køleanlæg maksimalt må være 5 ton CO₂e. Desuden forhøjes CFC-afgiften med ca. 30 kr. pr. ton CO₂e, så udledningen af disse drivhusgasser afgiftsmæssigt ligestilles med CO₂. Dertil ophæves loftet over afgiften på 600 kr./kg, så afgiften for alle gasser svarer til skadesomkostningen for klimaet. Endelig indekseres CFC-afgiften fremadrettet, så afgiften ikke udhules. Partierne er endvidere enige om at fjerne bagatelgrænsen på import af kølemedler, så der altid skal svares afgift ved import af afgiftspligtige kølemedler. Justeringerne skønnes at medføre et begrænset merprovenu samt at reducere CO₂e-udledningerne marginalt.

Støtte til biogas og andre grønne gasser

Biogas og andre grønne gasser skal supplere den grønne el og bidrage til den grønne omstilling af processer, der umiddelbart ikke forventes at kunne elektrificeres.

Partierne er enige om at afsætte en økonomisk ramme på i alt 200 mio. kr. i 2024, 200 mio. kr. i 2025, 350 mio. kr. i 2026, 425 mio. kr. i 2027, 500 mio. kr. i 2028, 590 mio. kr. i 2029 og 678 mio. kr. i 2030 (2020-priser). Støtten løber i 20 år. Støtteudbuddene til grønne gasser skal bidrage til øget konkurrence, lavere omkostninger og dermed reducere støtteniveauet og skønnes at reducere drivhusgasudledningerne med ca. 0,2 mio. ton CO₂e i 2025 og 0,7 mio. ton CO₂e i 2030. Det bemærkes, at puljen både kan yde støtte til biogas og andre grønne gasser. Partierne fastlægger den konkrete udmøntning på baggrund af et oplæg fra regeringen. I udmøntningen vil det blive undersøgt, om udbuddet kan fremrykkes til 2022.

Energieffektiviseringer

En mere effektiv brug af energien kan medføre CO₂e-reduktioner for den del af energiforbruget, som stadig er fossilt samt spare på forbruget af den grønne energi. Samtidig kan effektiv brug af energien reducere behovet for at udbygge med VE-infrastruktur i form af fx vindmøller, solceller og forstærkninger af elnettet mv. Aftalen indeholder en række initiativer, som tilsammen sikrer mere effektiv brug af energien frem mod 2030, herunder tilskud til udfasning af olie- og gasfyr og grøn omstilling af industrien.

Partierne er enige om, at der som tillæg hertil afsættes 18 mio. kr. i 2021, 36 mio. kr. i 2022, 33 mio. kr. i 2023, 32 mio. kr. i 2024, 27 mio. kr. i 2025, 52 mio. kr. årligt i 2026-28 og 77 mio. kr. årligt i 2029 og 2030. (opgjort i 2020-priser og inklusiv evt. afledt afgiftstab) til en målrettet energieffektiviseringsindsats. Indsatsen kan bl.a. indeholde krav om energibesparelser i statslige bygninger samt understøtte gennemførelsen af energirenoveringer gennem data og digitalisering. Midlerne udmøntes af aftalepartierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Grøn omlægning af varmeafgifter

Afgiftssystemet skal understøtte den grønne omstilling af danskernes varmeforbrug. Det skal være dyrere at varme op med fossile kilder og billigere at varme op med grøn el.

Partierne er derfor enige om at forhøje satsen for rumvarmeafgiften (fossile brændsler) fra 56,7 kr./GJ til 62,3 kr./GJ og at nedsætte satsen for elvarmeafgiften fra 15,5 øre/kWh til henholdsvis 0,4 øre/kWh for erhverv og 0,8 øre/kWh for husholdninger (svarende til EU's minimumssatser). Ændringerne træder i kraft med virkning fra 1. januar 2021.

Momsregistrerede erhverv vil med lempelsen have samme sats for el til både varme og proces. Når afgifterne for elvarme og el til proces er ens, vil der ikke længere være en afgift på elbaseret overskudsvarme fra fx supermarkeder og datacentre. Desuden reduceres omkostningerne ved at nyttiggøre anden lunken overskudsvarme.

Fremme af udnyttelse af overskudsvarme

Med *Aftale om øget udnyttelse af overskudsvarme af 28. marts 2019 (V, LA, K, DF, S, RV, EL, A og SF)* blev det besluttet at indføre nye rammevilkår for udnyttelsen af overskudsvarme. Partierne bekræfter indholdet i denne aftale, men er enige om, at der er behov for at fremme overskudsvarme yderligere.

Derfor er aftalepartierne enige om at lempe elvarmeafgiften til EU's minimumssatser, hvorved afgiften for elbaseret overskudsvarme bortfalder. Det fremmer overskudsvarme fra bl.a. datacentre og supermarkeder.

Hertil er aftalepartierne enige om at fjerne overskudsvarmeafgiften, hvis overskudsvarmen er certificeret eller underlagt en tilsvarende aftaleordning, der sikrer energieffektiviseringer hos overskudsvarmeleverandøren.

Regeringen indkalder i august 2020 aftalepartierne til drøftelser om den konkrete model for certificeringsordningen og prisregulering af overskudsvarme på baggrund af et oplæg fra regeringen. Regeringens oplæg vil tage udgangspunkt i en administrativ simpel regulering, som fremmer udnyttelsen af overskudsvarme.

Der tages dog forbehold for en endelig vurdering af den samlede omlægning af overskudsvarmereglernes forenelighed med EU's statsstøtteregler, herunder den endelige udformning af prisregulering.

Udfasning af individuelle olie- og gasfyr

Olie og naturgas skal ud af varmesystemet, og grøn strøm og grøn fjernvarme skal ind i stedet for. For at sætte tempo på udfasning af olie- og gasfyr og reducere udgifterne for

forbrugerne af omstillingen til grøn varme kombineres justeringerne af varmeafgifterne med tilskud til konverteringer til grønne løsninger.

I 2020 afsættes 290 mio. kr. (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab) til udfasning af olie- og gasfyr. Puljen udmøntes med 35 mio. kr. til Skrottingsordningen, og 245 mio. kr. til Bygningspuljen. Der er derudover enighed om, at forbrugerbindingerne til naturgasnettet afskaffes, og at samfundsøkonomikravet moderniseres, *jf. Grøn fjernvarme*.

Partierne er endvidere enige om, at der afsættes 410 mio. kr. i 2021, 500 mio. kr. i 2022, 455 mio. kr. i 2023, 375 mio. kr. i 2024 og 545 mio. kr. årligt i 2025 og 2026, 240 mio. kr. i 2027, 260 mio. kr. i 2028, 280 mio. kr. i 2029 og 300 mio. kr. i 2030 (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab) til tilskudspuljer til udfasning af olie- og gasfyr, herunder en pulje til afkobling fra naturgasnettet og til udrulning af fjernvarme. Den konkrete udmøntning aftales mellem partierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

I forbindelse med udmøntningen af tilskudsmidlerne vil det blive undersøgt, om der kan etableres en særlig låneordning til borgere med manglende finansieringsmuligheder. Undersøgelsen kan være færdig inden udgangen af 2020.

Den samlede indsats for udfasning af olie- og gasfyr (dvs. inklusiv afgifter, ophævelse af forbrugerbindinger og modernisering af samfundsøkonomikravet samt udmøntning af puljer) skønnes at give en samlet CO₂e-effekt på 0,5 mio. ton i 2025 og 0,7 mio. ton i 2030.

Partierne er desuden enige om, at der afsættes 5 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021, 8 mio. kr. i 2022, 8 mio. kr. i 2023 og 7 mio. kr. fra 2024 (2020-priser) og frem til tiltag målrettet forbrugersikkerhed samt sikker implementering, der skal understøtte omstillingen fra olie- og gasfyr til eldrevne varmepumper. Herunder er partierne enige om at udbrede VE-godkendelsesordningen og undersøge om, det skal være obligatorisk for installation af varmepumper. Ordningen er i dag frivillig. Den konkrete udmøntning aftales mellem partierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Partierne er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 (2020-priser) til en indsats til at kortlægge kommunale og regionale bygningers olie- og gasfyr. Partierne er samtidig enige om, at kortlægningen skal udgøre grundlaget for, at der senere kan drøftes med kommunerne og regionerne om, at de frivilligt vil udfase olie- og gasfyr.

Endelig er partierne enige om, at der skal udarbejdes en analyse af mulighederne for at udfase olie og naturgas i husholdningers opvarmning.

Grøn fjernvarme

Den danske fjernvarmesektor har med sin forankring i fællesskabet leveret en sikker, stabil og i stigende grad grøn varmeforsyning til de danske fjernvarmeforbrugere. Fjernvarmen vil spille en væsentlig rolle i fremtidens forsyningssektor, hvor øget sektorkobling mellem fjern-

varme og andre sektorer bliver drivende for den grønne omstilling. Det er vigtigt, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og erhvervsliv har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser.

På den baggrund er partierne enige om at foretage en række ændringer af sektorens regulering.

For det første skal fjernvarmesektorens produktionsbindinger moderniseres for at give fjernvarmeproducenterne et mere frit valg over egne investeringer. Det betyder konkret, at brændselsbindingen til naturgas samt kraftvarmekravet ophæves for fjernvarmeproducenterne. Derudover justeres samfundsøkonomikravet, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden en sammenligning med fossile alternativer, hvilket bl.a. vil sikre, at reguleringen ikke er en unødvendig bremse for konverteringer af naturgasområder til fjernvarmeområder. Derudover er der enighed om, at aftagepligten til fjernvarme skal moderniseres, for at muliggøre en øget udnyttelse af overskudsvarme og egen VE-produktion.

For det andet er aftalepartierne enige om, at de ambitiøse CO₂-reduktionsmål i Klimaloven har skabt behov for en ny model for regulering af fjernvarmesektoren, der skal sikre en omkostnings- og klimaeffektiv omstilling af sektoren. Partierne bag aftalen er enige om, at der i anden halvdel af 2020 indkaldes til forhandlinger om en ny fremtidssikret økonomisk regulering, der tager højde for Danmarks nye klimamål og sikrer effektivisering og fremtidige forbrugervenlige priser. Der skal desuden ses på rammerne for geotermi. Regeringen vil forud for disse forhandlinger fremlægge forskellige modeller uden unødvendige administrative byrder for dette med inddragelse af sektoren.

For det tredje igangsættes en række initiativer, der skal anskueliggøre en fossilfri fjernvarmesektor og sikre, at reguleringen følger med den teknologiske udvikling i sektoren. Partierne er enige om at vise vejen mod en energisektor, der i 2030 er fri for kul, olie og naturgas. På den baggrund igangsættes en analyse, der skal belyse konsekvenserne ved et eventuelt forbud mod olie og naturgas til fjernvarmeproduktion fra 2030, herunder for forsyningssikkerhed, el- og varmepriser. Analysen skal desuden vurdere, hvordan relevante initiativer i denne aftale vil påvirke elforsyningssikkerheden.

Partierne aftaler den konkrete regulering pba. af et oplæg fra regeringen. Der afsættes 2 mio. kr. i 2021 og 2 mio. kr. i 2022 (2020-priser) til en række understøttende initiativer samt midler til finansiering af afledt afgiftstab (de afsatte midler fremgår af tabel 1).

Bæredygtighedskrav til træbiomasse til energi

Biomasse står for hovedparten af den vedvarende energi, som bruges i Danmark og har i stigende grad erstattet brugen af kul i el- og varmesektoren. Partierne er enige om at stille lovkrav om bæredygtighed af træbiomasse til energi samt krav til dokumentation og verifikation. Kravene skal understøtte, at brugen af træbiomasse til el og varme er så bæredygtig som muligt under hensyntagen til forsyningssikkerheden. De konkrete krav aftales mellem partierne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Aftalepartierne er enige om, at der skal ses på konsekvenserne ved på sigt at begrænse forbruget af træbiomasse til el- og varmeproduktion - herunder effekter på forsyningssikkerheden og omkostningerne for forbrugerne. Der igangsættes en analyse af relevante tiltag og konsekvenserne ved disse. På den baggrund vil regeringen komme med et oplæg til drøftelse.

Grøn transportpulje

En fremtidssikret infrastruktur skal understøtte den grønne omstilling af transportsektoren. Partierne er derfor enige om at forhøje puljen med 50 mio. kr. i 2020. Samtidig fremrykkes udmøntning af de resterende midler i Pulje til grøn transport til 2020 og 2021. Konkret prioriteres 100 mio. kr. i 2020 og 375 mio. kr. i 2021 (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab), som bl.a. finansieres af midler fra puljen i senere år. Fra 2022 og frem er der afsat 30 mio. kr. årligt til afledt afgiftstab. Partierne er enige om, at midlerne målrettes ladeinfrastruktur, tung transport og færger, og at puljen udmøntes efter sommerferien. Udmøntningen af puljen skønnes at medføre en samlet CO₂e-effekt på ca. 0,1 mio. ton i 2025 og 2030.

Transport

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen forud for forhandlinger om klimaaftale vedrørende transportsektoren vil drøfte med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, hvordan der kan sikres en hurtig overgang til i kommuner og regioner alene at anvende 0-emissionskøretøjer.

Udvikling af bedriftsregnskaber i landbruget

Aftalepartierne er enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2021 (2020-priser) til udviklingen af et klimaregnskab på bedriftsniveau, som kan bidrage til bedre regulering af landbrugets drivhusgasudledninger. Midlerne skal understøtte og supplere det allerede igangsatte projekt, som forventes afsluttet i 2021 med henblik på at udarbejde et rådgivningskoncept til at identificere potentialer for reguleringsformer for landbruget. Midlerne udmøntes i samarbejde med interessenterne. Udviklingen af klimaregnskaber på bedriftsniveau understøtter en omkostningseffektiv klimaregulering af landbruget.

Grøn skattereform

Afgifter på CO₂-udledning har spillet en væsentlig rolle i omstillingen væk fra fossile brændsler. Der er enighed om, at CO₂-beskatning bør være et afgørende instrument til at indfri den ambitiøse 70 pct.-målsætning under hensyntagen til bæredygtig erhvervsudvikling og dansk konkurrencekraft, sunde offentlige finanser og beskæftigelse, et stærkt velfærdssamfund, sammenhængskraften og social balance og dermed reelle CO₂e-reduktioner (minimere CO₂e-lækage) og uden samlet tab af arbejdspladser til udlandet, jf. bestemmelserne i klimaloven.

Partierne er derfor enige om, at der inden for rammerne af ovenstående principper bør gennemføres en grøn skattereform, der via den generelle prissætning på klimagasudledninger har som ambition at blive en af hovedmotorerne for at nedbringe CO₂e-udledningen i alle dele af det danske samfund uden at borgere og virksomheder samlet betaler mere i skat, som følge af denne reform.

Aftalepartierne forpligter derfor regeringen til at udarbejde et oplæg til en grøn skattereform og indkalde til forhandlinger herom i efteråret 2020. Partierne anerkender det betydelige udviklingsarbejde forbundet med en effektiv CO₂e-afgift og understreger behovet for at inddrage relevante aktører.

Regeringens oplæg skal både indeholde modeller for grundlæggende justeringer af energiafgiftsbeskatningen, der indebærer en ensartet CO₂e-afgift, som udgangspunkt med regulering af alle branchers og sektors klimagasudledninger (CO₂e), og ændringer i det nuværende energi- og CO₂e-afgiftssystem, der på det kortere sigte trækker i retning af en mere ensartet CO₂e-beskatning.

Denne aftaletekst giver ikke på forhånd partierne adgang til at være en del af en kommende aftale om grøn beskatning.

Offentlige finanser

Med aftalen prioriteres 22,5 mia. kr. frem mod år 2030, *jf. tabel 1*.

Tabel 1											
Provenumæssige konsekvenser – prioriteringer											
2020-priser, mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Etablering af verdens første energiø											
Energjøer samt park 2 ved Hesselø	4	121	89	-1	-15	-15	-15	-	-	-	-
Overgang til markedsdrevet udbygning af solceller og landvind											
Nedbringelse af sagsbehandlingstid i klagenævn og landdistriktspuljen	-	25	25	25	25	-	-	-	-	-	-
Power-to-x og CCS											
Tilskudspulje til storskala brintproduktion	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Markedsbaseret tilskudspulje til køb og lagring af CO ₂	-	-	-	-	202	406	406	626	626	815	815
Grøn omstilling af industrien											
Grøn strøm til erhverv	200	305	210	215	215	325	230	235	235	235	45
Analyse af fossiludfasning i højtemperatur produktion	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-

Støtte til biogas og andre grønne gasser											
Fremme af biogas og andre grønne gasser	-	-	-	-	200	200	350	425	500	590	678
Energieffektiviseringer											
Målrettet energieffektiviseringsindsats	-	18	36	33	32	27	52	52	52	77	77
Grøn omlægning af afgifter på varme											
Afgiftsomlægning på varme	-	220	430	590	725	830	830	830	830	830	830
Fremme af udnyttelse af overskudsvarme											
Overskudsvarme	-	-	45	45	45	45	45	45	45	45	45
Udfasning af individuelle olie- og gasfyr											
Tilskud til udfasning af olie- og gasfyr	290	410	500	455	375	545	545	240	260	280	300
Understøttende tiltag vedr. udfasning af olie- og gasfyr	5	13	10	8	7	7	7	7	7	7	7
Grøn fjernvarme											
Afledt afgiftstab ved ændret regulering	-	14	26	26	42	58	64	66	70	71	71
Understøttende tiltag vedr. grøn fjernvarme	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Grøn transportpulje											
Fremrykning og forøgelse af pulje til grøn transport	100	250	-70	-70	-70	30	30	30	30	30	30
Udvikling af bedriftsregnskaber i landbruget											
Udvikling af bedriftsregnskaber	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prioriteringer, i alt	600	1.375	1.300	1.325	1.775	2.450	2.550	2.550	2.650	2.975	2.900

Anm.: Afgifter er angivet i 2020-niveau.
 Udover midlerne i tabel 1 kommer yderligere midler til implementering af aftalen.
 Administrationsomkostningerne til puljerne holdes inden for puljernes rammer.

Heraf foreslås ca. 3,1 mia. kr. finansieret via reserver og knap 6,0 mia. kr. finansieret via øvrige puljer, omprioriteringer mv. Hertil kommer ca. 13,4 mia. kr., der håndteres i den overordnede tilrettelæggelse af finans- og udgiftspolitikken, *jf. tabel 2*.

Tabel 2**Provenumæssige konsekvenser - finansiering**

2020-priser, mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Finansiering											
Nedjustering af rammen til teknologineutrale 2019-udbud	-	18	26	26	25	25	25	25	25	25	25
Overskydende midler fra ilandføring af park 2 og 3	-	-	-	-	-	100	100	300	360	360	420
Omkostningsægte prissignaler	-	-	-	290	304	313	262	248	243	248	252
Nedjustering af rammen til teknologineutrale udbud	-	2	35	77	112	141	165	175	177	176	172
Omprioritering af grundbeløbspuljer	-	86	45	45	-	-	-	-	-	-	-
VE-reserve	-	-	-	-	-	411	514	514	514	514	514
Reserve til grønne initiativer	-	66	42	-	-	-	-	-	-	-	-
Restprovenu fra op-hævelse af fradragsret	-	58	69	64	56	49	51	51	51	51	51
Finansiering, i alt	-	225	225	500	500	1.050	1.125	1.325	1.375	1.375	1.425
<u>Håndteres i den overordnede tilrettelæggelse af finans- og udgiftspolitikken</u>	600	1.150	1.100	825	1.275	1.425	1.425	1.250	1.275	1.600	1.475

Anm.:

I forbindelse med Energiaftale 2018 er det besluttet at tilvejebringe et finansieringsbidrag gennem en midlertidig energiafgiftsforhøjelse. Partierne er enige om at udskyde forhøjelsen af energiafgifterne som følge af de økonomiske konsekvenser af COVID-19-krisen til 2023. Aftalepartierne drøfter den konkrete udmøntning pba. et oplæg fra regeringen .

I alt bidrager aftalen med en drivhusgasreduktion på 1,4 mio. ton CO₂e i 2025 og 3,4 mio. ton i 2030 inklusiv reduktionsbidraget fra Aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020, *jf. tabel 3*.

Tabel 3**Drivhusgasreduktioner**

Mio. t. CO ₂ e	2025	2030
Ny epoke med energier	0	0,02
Fremrykning og forøgelse af pulje til grøn transport	0,1	0,1
Markedsbaseret tilskudspulje til køb og lagring af CO ₂	0,4	0,9
Grøn omlægning af afgifter på varme	0,25	0,35

Grøn fjernvarme	0,05	0,02
Udfasning af olie- og gasfyr	0,2	0,35
Grøn strøm til erhverv	0,1	0,2
Fremme af biogas og andre grønne gasser	0,2	0,7
Aftale om klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi	0,1	0,7
I alt	1,4	3,4

Aftalens karakter

Partierne er enige om, at aftalen gælder for perioden 2020-24, hvorefter aftalens forligsbindinger betragtes som udløbet.

Aftalepartierne er enige om, at følgende dele af aftalen er omfattet af forlig:

- Udbud af havvindmølleparker som en del af energiover.
- Pulje til køb og lagring af fanget CO₂.
- Udbud for at fremme biogas og andre grønne gasser.
- Ændringer af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet.
- Ophævelse af forbrugerbindinger til naturgas.

Resten af aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftalepartierne forpligter sig til at stemme for de lovforslag og bevillingsmæssige hjemler, der udmønter aftalens indhold.

Aftalepartierne står frit, når den nødvendige lovgivning er vedtaget, og der er afsat de aftalte bevillinger, med mindre der er tale om aftaleelementer omfattet af forlig.

Bilag 1

Figur 1
Regeringens foreløbige plan for klimaforhandlinger

